

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik rapokint reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre

8 kor., negyed évre 4 kor.

Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre

10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

POLITIKA.

— Telefon értesítés. —

A magyar delegáció szombaton, e hó 28-án tartandó nyilvános ülésének napirendjére nemcsak a külügyi, hanem a pénzügyi albizottság jelentése is ki van tűzve.

Az osztrák delegáció. Ma tartotta az osztrák delegáció az első érdemleges nyilvános ülést.

Az ülésen Jaworski lovag elnökölt s Goluchowski és Burián közös miniszterek voltak jelen. Ma napirend előtt Zoffron és társai meginterpellálták a külügyminisztert.

Csak ezután tértek át a külügyi budgetre. Baequehem márki előadó jelentése után dr. Fort (cseh) beszélt a javaslat ellen. A költségvetést nem fogadja el.

Aztán báró Berger beszél.

A delegáció. A magyar delegáció. A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma délután tíz órakor gróf Szápáry Gyula elnöklésével tartott ülésen folytatta a közös hadsereg 1905. évi előterjesztésének tárgyalását.

Ma a közös hadügyminiszteriumnak a hadseregre vonatkozó pótlólagos előterjesztései kerültek sorra, köztük első sorban az egy-szeri rendkívüli hitel iránti szükséglet.

Münnich Aurél előadó ismerteti a rendkívüli hitel részleteit. Ha a rendkívüli hitelek megszavaztatnak, a megfelelő hitelek hozzávéve a tengerészeti 22 milliót is, a 400 millió kölcsön amortizációjára fognak fordítani.

Lovász Márton, Hegedüs Sándor és Hel-tai Ferenc felszólalása után gróf Tisza István utal arra, hogy az állam biztonsága szempontjából a dolog tulságos részletezése a nyilvánosság előtt lehetetlen volna.

Pitreich szintén ennek a nézetének adott kifejezést.

Rakovszky István nem zárkózik el az elől, hogy bizonyos részletek a nyilvánosság elé ne kerüljenek, de azt nem fogadhatja el, hogy itt csak a bizalom álláspontjára helyezkedjünk a kormányval szemben.

Hosszabb vita után bizalmasnak nyilvánított felszólalásban Pitreich megadta a szükséges felvilágosításokat a képviselőknek. A bizalmas ülés után újból megindult a vita, melyből különösen kiemelkedett Okolicsányi László beszéde, aki a 67 milliónyi fölszere-lés rohamos tempóját nem tartja indokolt-nak most, mikor más téren: az ágyuknál és haditengerészetnél oly óriási követelésekkel áll elő a hadügyi kormány.

A rendkívüli szükségletet végül úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a többség, mire az ülés véget ért.

Ma délelőtti ülésezett tengerészeti albizottság.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtti ülést tartott, melyen folytatta az 1905. évi költségvetés tárgyalását.

LEGUJABB.

A háború.

Kincsu bevételéről.

A Standard jelenti Sanghaiból tegnapi ke-llettel Kincsu bevételéről a következőket: Nagyban hozzájárult a japánok sikerült mun-kájához tüzéségük. A japánok szerdán hevesen kezdték ágyuzni Nanguanlin mellett az oroszok főerejét. Nanguanlin a Liaotung félszigetnek most leggyöngébb pontja. Kincsu megtáma-dása csütörtökön napfelkeltekor kezdődött. Amikor a japánok délben Kincsut megszállták az oroszok a dél felé fekvő magaslatokra vonultak vissza, ahol folytatták az ellenállást.

Japánok győzelme Mandzsuriában.

Londonból táviratozzák, hogy a japáni gyalogság Föngvangesöng és Liaojang között tízezer főnyi orosz lovasságot el-üzött. Vasárnap a japániak délfelől meg-támadták az oroszokat, hegyi ágyuikkal lövöldözték őket és ezalatt az oroszok hadáll-sát teljesen megkerülték. — Az oroszok a legnagyobb sietséggel a Talungling szorosba vonultak vissza, miközben halottakban, sebe-sültekben és foglyokban több mint ezer em-bert vesztek. A japániak, akik alig néhány embert vesztek, az oroszokat a szorosból is kiűzték és azt megszállták.

A japánok támadása.

A Morhingpost jelenti Tokióból tegnapról, hogy a japánok délután megszállták Kincsut. A japánok támadásra készülnek az oroszok ellen és megszállva tartják a várostól délre levő magaslatokat.

A japániak elfoglalták Kincsut.

Tokióból jelentik, hogy a japániak tegnap Kincsut rohammal bevették. A rendkívül heves harc az oroszok teljes leverésével végződött. Az oroszok, miután órák óta a legnagyobb vitézséggel védték magukat, végül mégis kénytelenek voltak az ellentállást abbahagyni és megfutamodni.

A japáni gyalogság a legsűrűbb golyó-záporbau nyomult előre, hátuk mögött pedig az ágyuk szünet nélkül bömböltek. Az or-szok soraiban csakhamar felbomlott a rend és a katonák belátva, hogy hiábavaló volna minden további ellentállás, az egész vonalon vadfutással menekültek.

Még egy japán győzelem.

A japánok Kincsu bevétele után az or-szoknak Hanshamnál elfoglalt megerősített állását is bevették.

Menelik és az olasz udvar.

A Messaggero értesülése szerint Menelik a legközelebbi időben követséget küld Rómába, hogy hódolatát az olasz udvarnak bemu-tassa.

A balkáni viszonyok.

A macedóniai felkelők között nagy fel-háborodás uralkodik Ferdinand fejedelem és kabinetje ellen. A felkelők a bolgár-török egyezségben ellenük irányított árulást látnak. A nép nem helyesli Ferdinand politikáját. Keserű szemrehányásokat tesznek neki. Azt mondják, hogy koronáját a macedonok hul-láival akarja felékesíteni. Attól tartanak, hogy az agitációk bonyodalmat fognak elő-idézni.

A szerb király koronázása.

Péter szerb király koronázása végleg au-gusztus hó első hetére van kitűzve. A szkup-stinát a jövő hét közepére három napos ülés-szakra hívják össze a koronázás kérdésében hozandó határozatok céljából.

A tibeti angol hadjárat.

Lasszában a tibeti katonaság lázasan dol-gozik az erődítéseken. Az erődítményekre nehéz ágyukat vontattak fel, ami azt bizo-nyítja, hogy a tibetiek a végsőig készek el-lenállni.

Brazília és Peru viszálya.

Galderon perui követ ma Washingtoni államtitkárnak szóbelileg hosszabbbae elő-adta Peru panaszait Brazília ellen. Brazília ugyanis nem akarja megengedni, hogy a ha-jók fegyvereket és löszereket szállítsanak az Amazon perui felső folyásán. Galderon meg-jegyezte, hogy a fegyverek nem katonáknak, hanem a kaucsukvidék telepeseinek vannak szánva, akiknek a fegyverek okvetlenül szük-ségesek. Hay államtitkár erre közölte Brazi-liával, hogy az Egyesült-Államok nagyon örülnének, ha Brazília és Peru közös enged-ményekkel megegyeznének az Arce-kérdésben vagy a kérdést választott bíróság elé utalnák.

Értekezlet a vasutasok ügyé-ben.

Hieronimi Károly kereskedelemügyi miniszter elöklöte allatt holnap értekezlet lesz a sztrájkoló vasutasok ügyében a kereskedelmi mi-nisztériumban. Az értekezleten Ludwig Gyula elnök-igazgató, továbbá Marx János és Csöke Ferencz miniszteri tanácsosok és az üzlet-vezetők vesznek részt.

Felkelés a német délnyugati Afrikában.

A fősereg június elején indulásra készen fog állani. A déli hadosztály Zuelows vezér-lete alatt 23-án Dutjoból tovább ment. Es-torff csapatai Okamatangora mellett áll. Az ellenség zöme valószínűleg Waterberg mel-lett táborozott.

Fenyegető gazdasági válság.

Előrelátható, hogy Magyarország gabonatermése az idén legalább is 200 millió koronával kevesebb értékű lesz, mint amilyen volt a tavalyi esztendő. Erre a szomorú kilátásra következtünk azon jelentések alapján, amelyek az ország minden részéből úgy hozták, mint a fővárosba beérkeznek. Ezzel az óriási anyagi veszteséggel szemben teljesen tehetetlenül állunk, mert sem az időjárásnak, sem pedig az árak keletkezésének parancsolni nem tudunk.

Más országban az ilyen óriási anyagi veszteség bármennyire is deprimáló, de mégsem ejti teljesen kétségbe a nemzetet, nem pedig azért, mert a nép már eleve fokozza az iparvállalatokba befektetett tőkék magasságát és az azokat fentartó tevékenységet és ha teljes egészében nem is, de legalább részben kárpótlást tud magának szerezni a nagy anyagi veszteséggel szemben.

Nálunk azonban csak a kétségbeesés tördeli kezét a szomorú eset felett. A mi népünk nem kereshet más téren repressust, csak egy mentsvára van, az időleges vagy végleges kivándorlás. Itt hagyni ezt az országot, a melynek földje a szükséges kenyeret meg nem teremti, itt hagyni azt a közönséget, a melynél megélhetést nem találhat — ez az egyetlen, amit a koldussá lett zsellér tehet, mielőtt még a koldustarisznyát a nyakába akasztja.

És miközben anketeken szép verseket és alkalmi beszédeket szavalnak el

a szociális bajok tovaterjedéséről, addig maga a kormányhatalom is tehetetlenül áll a fenyegető bajokkal szemben. Sőt éppen ott tart, ahol a kivándorlásra kényszerítettek maguk. Ő maga is átkacsingat az oceanokon és ő maga kénytelen elősegíteni a kivándorlás szomorú ügyét — és kénytelen e nép-létszám lesilányítása mellett statisztálni. Így aztán olvassuk, hogy maga a kormány miféle előnyöket biztosít azoknak akik az ő utvonalaiban távoznak az országból és szomorú jelenséggé látjuk, hogy ebből a népszállításból az állam maga is jövedelmet csinál.

Hát igaz, hogy abból nincs nagy hasznunk, ha az angol vagy német hajóvállalat szedi el utasainktól a kivándorlási filléreket. Azt kérdezi mindenki, hogy mi lesz ennek a vége?

Hisz a nemzet törzsökének el kell fogynia idővel, ha mindennap egy-egy réteget lehámoz róla a megélhetés kényszere. Ennek végére kell járni csakugyan, mert pusztulhat minden amit idővel visszaszerezni lehet, — de népünk elszakított millióit visszavarázsolni nem lehet.

Ennek az esztendőnek a kilátásai pedig egyre fokozzák a kétségbeesést. Kétségtelen, hogy gazdasági válságot hoz nyakunkra az ideai magyarországi termés meddőzése. Ezen csak az Isten segíthetne meg, akinek a bölcsességébe még kell nyugodniok az embereknek akkor is, ha koldusbotot ad balsorsuk a kezükbe!

Iskolaszéki ülés.

A folyó hó 19-ére összehívott és a tagok kellő számban való meg nem jelenése miatt ugyanezen hó 26-ára elhalasztott isksz. ülés e napon, a tagok gyér részvétele mellett megtartatott.

Az ülést Mokossay Mátyás esperesplébános, II-od elnök nyitotta meg. A jegyzőkönyvet Kovács Mihály vezeti.

Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldettek: Paukovics Andor és Vojnich Gyula dr. isksz. tagok. Feltűnő, hogy az iskolaszéki jegyzőkönyvek soha a plénum előtt fel nem olvastatnak s így azokba akármit is fel lehet venni.

Tudomásul vétetett a közigazgatási bizottságnak több rendbeli szabadságolás iránti jóváhagyó határozata, ugyisintén Sztantics Balázs tanyai tanítónak felebbezése is, melynek értelmében felhivatott az iskolaszék, hogy a vonatkozó iratokkal felszerelten terjessze vissza a felebbezést. E felebbezés egy igen érdekes ügyben adatott be: a tanítók előléptetése ügyében. Ugyanis a közelmúlt években az iskolaszék azt a határozatot hozta, hogy a hivatalból való előléptetés alkalmával *csak a helyben eltöltött szolgálati idő vétessék figyelembe.*

Ugy, de változnak az idők és benne az emberek. Kevés idő múlva az iskolaszék akkori jegyzője egy oly értelmű határozatot vitt keresztül, *hogy a bárhol eltöltött szolgálat veendő zsinórmértékül az előléptetéseknél.*

E két határozat homlekegyenest ellenkezik egymással s egyenesen beleütközik az igazság és méltányosság elveibe. Mert ha egy szabadkai születésű tanítót balsorsa (helyi politika) vidékre kényszerít pályázni, ez már egymagában elegendő büntetés; de ha azután sok hányattatás után hazakerül s akkor a száműzetés évei az előléptetésnél ismét hátrányául számíttatnak be, ez valóságos csapás-számba menő büntetés.

De ellenkezik az a felfogás, hogy csak a helyben töltött szolgálati idő számíttassék a

A szabadkai tárlat.

— A „Bácsmegyei Napló“ eredeti tárczája. —
(Vége.)

A Paulay Edénét ábrázoló Bencur-os képen csak a kéz merev tartását kifogásoljuk. Kovács akvarellje sikeresen próbálkozik a zinfolt festéssel, de a színek összeállítását nem a legszerencsésebb. A sárga, zöld és vörös nem veszekszenek egymással, de a kék hadi lábán áll a többivel.

Kovácsnak a II. teremben kiállított, fiatal embert ábrázoló arcképe Kernstock Károly modorára emlékeztet és erősen realiztikus. Ez a holnap művészete.

Érdeklődéssel néztünk Csövits Ilona kiállított dolgai elé és nem csalatkoztunk. *Téli tájkép* a távlat hatása kitűnő. A mi határozatlanság a képen észlelhető, azt a gyakorlattal tökéletesedő technika el fogja tüntetni.

Tanulmányfején a perspektivikus hatás a rossz elhelyezés miatt meg nem állapítható. Annyit biztonsággal konstatálhatni, hogy talentumos festővel van dolgunk, aki nem hiába jár külföldre.

Urhegyi Alajos a francia luministák fölfogását vallja, azomban a világos szín nála ritkán jelent derűt, hanem gyakran sivárságot. Szirmay arcképe, amely Gulnt, a szabadkai kamara volt elnökét ábrázolja,

jellemzőbb a maga nemében, mint a festőnek a II. számú teremben elhelyezett Korona és kard című történelmi kísérlete, bár a festék keverés technikai kérdésében való nagy jártasságot amaz sem mutat.

Méreteinél és a festő személyénél fogva keltett érdeklődést *Löschinger Béla* gimnáziumi rajztanár *Flagellans-a*.

Nem szívesen adunk kifejezést annak a véleményünknek, hogy a festményt elhibáztott alkotásnak tartjuk. A reáfordított nagy idő, munka és pénz szinte veszendőbe ment. Kárpótolhatja azonban a festőt az a drága tapasztalat, hogy nem így kell a festői pályát megjárni, ajtóstul a házba rohanni. Méltóztassék előbb sokat rajzolni természet után, aztán stilizálni és végül térni át a festésre. Az áttérés csendéletekkel, miniatűrökkel kezdődjék. Az ilyen hatalmas drámai kompozíció a végén következik.

Távlati hatása a képnek nincs. A vászon függőleges síkjából nem varázsolódott elő egy vízszintes sík. Nem tudni, a magatgyötrő nő szobában, erkélyen, vagy sátorban van-e? Ha a flagelláns nő ajkát eltakarom: merőben kacagó arc néz felém. De ha el se takarom, az arc nevet, csak az ajk vonaglása ejt kissé zavarba. Aztán meg ha a fekete a színek alapskálája, nagyon bajos hatást elérni. Bár erős izomrostokat sejtet a kép, a mellbe

vágó kéz ujjai lehetetlenül mélyre süppednek a husba. Már a kompozícióba vág, mégis megemlítjük, hogy mi nem ily erős fizikumú alakot választottunk volna, amely az önsanyargatás drámai hatását csökkenti és ha az állandó önkínzást föl vesszük, valószínűleg is.

Acél Henrik ezen teremben levő Reggelt ábrázoló képénél hangulatosabb, tisztább levegőjű a II. teremben levő *»Hulló levelek«* című.

Telcs Edének, a szabadkaiak büszkeségének, a magyar Rodinnak „Enyelgés“ és „Évődés“ című modelljei a mester sikerültebb alkotásai közül valók. A II. terem közepén elhelyezett *Vörösmarty* szobormodell az eredeti terv hatását sejtetni is alig engedi, mint az ily sokszorosítások általában meg sem közelíthetik az eredetinek a hatását.

„\ merengő csikós“-t, amelyet a katalógus „Ismeretlen“ művének jelez, helyre 5:2 fogadás szerint ifj. Vastagh György művének állítanak. Az itt felhalmozott sok szép iparművészeti tárgy közül csak *Birkássné* urnő empire bronz vázáját szeretnők *kiemelni*. A II. teremben a már említetteken kívül *Rubovics* Márk pompás porhanyó földes, tiszta levegős képeire hívjuk föl a figyelmet. *Rubovics* nagy a befejezettség megbirálásában. Egyik festő előbb bocsátja világgá ké-

tételes törvénybe is. Az 1903. évi XXVI. t.-cz. ugyanis világosan kimondja, hogy a tényleg működő tanítónak szolgálati évei 1903. évi október 1-től kezdve az évtödös korpótlékba beszámítatnak. Tehát bármely jellegű iskolánál is működik valamely tanító, az a mondott időponttól huzza az ötödéves korpótléket. Ha tehát a törvény a haza bármely községében eltöltött szolgálati időt beszámítja, akkor egyes törvényhatóságok ezzel ellentétes határozatokat nem hozhatnak, vagyis a tényleges szolgálati idő beszámítását nem mellőzhetik.

Következett a közigazgatási bizottságnak értesítése, hogy a kultuszminister a felügyelő-igazgatói választást megerősítette. Ez magától értetődik; mert az 1900. évi április hóban megejtett felügyelői választást törvényes határidő alatt felebbezéssel senki meg nem támadta; azt a közig.-bizottság jóváhagyta, következőleg 4 év után azt a miniszter sem másíthatta meg. Annyi azonban megdönthetetlenül áll, hogy nálunk a felügyelő-igazgatói állás nincsen szervezve, arra a a törvényhatósági bizottság soha egy fillért sem szavazott meg. Aki ezt kétségbevonja, nézze meg az összes közgyűlési jegyzőkönyveket: ezek egyikében betüemelés sem tétetik felügyelő-igazgatói állásról, vagy az annak fenntartására fordítandó megszavazott összegéről. Maga a fizetés-előírás is — törvény ellenére — közgyűlési szám nélkül, csak tanácsi határozat alapján vitetett keresztül.

Az igazolatlan mulasztások ezentúl direkt a városi tanácshoz terjesztendők be.

Tanyai iskolákban az évfárá vizsgák június 4—7-ike között, a városi iskoláknál 15—18-ika között fognak megtartatni.

A mlakai és a Piukovich-féle iskoláknál koncentrált ugynevezett trachoma-iskolák felletti közvetlen felügyelet kivételük a felügyelő-igazgató hatásköréből s a kerületi igazgatóra bizatik.

A trachoma-iskolánál mutatkozó tanerőszaporítás kérdése a jövő tanévi beiratások eredményétől tétetik függővé. Ha valamely

pét, mintsem az igazán készen volna; a másik agyonrajzolja, agyonfesti. A 95. számú tájképen nem volt szabad többé egy színt tompítani, nem is élénkíteni. Az *perfekt* a szó dupla értelmében.

A néhány év alatt a legelső közbe szökent *Szenes* két pompás arcképtanulmány-nyal szerepel. Az egyik egy szürke caprice. A színekben bujálkodni szerető festő néhány napra absztinenciát parancsolt magára.

Kann Gyula csak úgy ontja ecsetje alól a tengeri bárkákat, mint *Pállik Béla*, a birkapiktör a birkákat. Előkelő tónusu a *Bruck Lajos* Hazatérése, mégis *Böhm János*nak, a kaszinó nagyterme freskófestőjének Hazatérése mintha finomabban volna megérezve. Dall *Oca*-szerű. A legszebb képek közül való, amelyet első sétám alkalmával elnéztem, *Bruck Miksa* »Rákóczi zborói 100 hársa.« Több tej volt a festékben, ezért üt el ez a rőt szín Kacziánynak az I. teremben függő 2. számú rőt tájképétől. *Tölgyesy* itt is egy kis minta pleinairrel szerepel.

Nyilasy és a vele rokotalentumu *Zombory Lajos* (III. terem) gyöngébb dolgaikkal képviselvék. Ellenben a tulajdonos jóvoltából fölfedezem a 175. számú képet, amelyet a katalógus *Vermes Bélának* imputál. Holott ő csak tulajdonosa a képnek, a szerzője pedig

kerületben egy-egy osztályba 30—40 tanuló iratkozik, ott az osztályösszevonás alkalmazása mellett mellőzhető a váltakozó rendszer. E tárgyban igen talpraesetten beszélt dr. *Biró Károly* polgármester.

Jövőben tehát a trachomaiskolánál a felszabadult tanerők fognak alkalmaztatni s a kellő számú tanhelyiség bérlet útján lesz pótolva.

A mi véleményünk a trachoma-iskolára nézve az, hogy amíg az illető szembeteg tanulók családjai is párhuzamban gyógykezelés alá nem vonatnak: addig a trachomás tanulók concentrálása egyenes veszedelem; mert e betegség tovaterjedése fokozott mérvben történhetik.

A polgári fiiskolánál a vizsgák 15—18; a leányiskolánál 17—21-ike között ejtetnek meg.

Ugy az elemi iskolákhoz, mint a polgári iskolai vizsgákhoz iskolaszéki tagok elnökül küldettek ki. Kérdés tárgyává tétetett, hogy az így kiküldött tagok elnökök-e, vagy sem; mert elnök csak a tanfelügyelő, vagy annak helyettese lehet, következőleg a kiküldöttek jelen lehetnek a vizsgán, de azt nem vezethetik.

Több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Referens.

H I R E K.

— **A szabadkai Nemzeti Kaszinó** holnap, szombaton este a kiállítás helyiségében sétahangversennyel egybekötött második jourját rendezi. A sikerültnek ígérkező hangverseny műsora a következő: I. Zsadányi Armand: Bihari érzélgős. Hegedün *Klazzik Lehel*, zengorán kíséri *Gaál Ferenc*. II. Huba Károly: Változatok, énekl *Sztojkovits Zórka*. III. Sipos: Világosi cimbalmos. Zongorán *Horvátovits Ernőné* urnő. IV. Illosvay Hugó: Oh ezek a férfiak (Monolog) Előadja *Kertész Márta* urhölgy. V. Magyar népdalok. Hegedün *Klazzik Lehel*, zongorán kíséri *Gaál Ferenc*.

Szegfy Erzsí. A kép Párisban készült és igazán nem érdemelte meg azt a mostoha elhelyezést.

Érdekes a fölfogás és kivitel különbsége *Kézdi-Kovács Visegrád* és *Tájkép* című két képe között amelyek a festő különböző művészi periodusából valók.

Ha még *Nagy Lázár* és *Szobonya Mihály* egy-egy zsánerére egy pillantást vetünk, sulyosabb természetű mulasztás nélkül mehetünk át még egyszer a Raichl terembe, amelyben az elsősorban már fölemlítettek kivül érdemesek az alapos szemléletre *Francois le Mayne Adonis* és *Venusa*, a mindig szalonképes *Karlovski* tanulmányfője, *Buchbinder* Felolvasása és *Viktor Schram* Mákvirágjai, amelyekért már nagy summát ígértek tulajdonosának, mégse akar tőlük megélni.

A terem egyik igazgyöngye *Knopp Imre* Reggeli-je, egy hollandi intérier, amely a Nemzeti Szalon tavalyi tárlatán is látható volt. Rajzban és színben a legnemesebb kapjuk. *Knopp Imre* belekerül a művészettörténetbe. Lehet, hogy ez kissé túlzott vélemény. De a tárlat elérte hatását, ha minden látogatójában csak egy művészi véleményt is kiváltott.

Dr. Schober Béla.

— **A miniszter köszönete.** Mint a hivatalos lap közli, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Latinovits Pálnak*, *Bács-Bodrog vármegye főispánjának*, a siketnémák és vakok szegedi intézete fejlesztése és a növendékek segélyezése érdekében tett önzetlen fáradozásáért köszönetét és elismerését nyilvánította.

— **Megjutalmazott tanítók.** A vallás- és közoktatási minister a magyar nyelv sikeres oktatásában tanusított kitünő buzgalmuk elismerésül *Kanyó Ödön* bácsujfalusi, [*Polivka Mihály* bácskereszturi és *Kvausz István* kulpini tanítókat 100—100 kor. jutalomban részesítette.

— **A Bács-Bodroghmegyei Kör** május 28-án, azaz holnap ünnepli fennállásának tíz éves évfordulóját. Ez alkalommal a budapesti »Vadászkürt«-szálló földszinti külön termében társas vacsorát rendeznek a köri tagok, melyre vendégeket is szívesen látnak.

— **A szabadkai asztalosmesterek** hétfőn este 7 órakor. Az ipartestület helyiségében nagy értekezletet tartanak, az értekezletnek egyetlen tárgya hogy a héten kiűtött részletes sztrájkjal szemben mi tétők legyenek.

— **A zentai dal- és zeneegylet**, mely igen sikerült estélyeket szokott rendezni, június elsején az Uri Casinó termeiben zeneestélyt rendez. A műsor — mint az eddigi hangversenyeké is — igen szép számokból van összeállítva.

— **Ünnepség Óbecsén.** Az óbecsei magyar nőegylet június 19-én nagyszabású és igen szépnek ígérkező ünnepséget rendez. A változatos műsort a rendezőség már összeállította.

— **Czellővészeti multság Ujvidéken.** Ijytdék város polgári céllővész egyesülete az ottani nőegyletek közreműködésével *Szalay Lajos* kir. tanácsos, polgármester védnöksége alatt június hó 2-án (kedvezőtlen időjárás esetén a következő vasárnap) nagyszabású jótékonycélu kerti mulatságot rendez.

— **A marokkói sáska** sok helyen pusztít már. A földmívelési miniszter felhívja a bácsmegyei gazdák figyelmét arra, hogy a bevetett területeket környező határrészeket figyeljék meg, s ha sáskát észlelnek, sürgönyözzenek azonnal a rovtartani állomásnak.

— **Az óbecsei járásbírósg helyiségét** — mely eddig szűknek bizoyult — át fogják alakítani. Egy e czélből kiküldött bizottság a napokban már tanácskozott ez ügyben.

— **Párisi család.** Azt mondják, hogy nagy huncut a német. Sok mindent kitalál. Kitalál a francia is. Huncut sokszor az is. Bár valljuk meg, nem annyiszor, mint a nimet. De azért van abban is „gscheft“ szellem jókora adag. Most pl. leveleket küldöz szét Magyarországon, bizonyos francia cég. Ma a kezünkbe jutott egy belőle. Sietünk is polgártársainkat figyelmeztetni, hogy fel ne üljenek ennek a francia urnak. És pedig két okból. Először mert csaló. Megrendeléseket kér országszerte fényképnagyításra. Mikor elküldték a fényképet, kér egy pár korona előleget. Aztán a további költségekre még egy-két koronát és a többi. Persze a jó magyar meg küldi a koronákat. Mert hát azt francia csinálja, okvetlenül jó kép lesz. (Már mi így vagyunk az idegennel, hogy az ördög vinné el.) És a dolog vége az, hogy a koronákért — melyek szép számmal vándoroltak idegenbe — kap a magyar megrendelő nagy semmit. Ez hát, mind mondom, az egyik ok. A másik, hogy ez a tökkel ütött francia még

mindig osztrák tartománynak néz minket. Hohvolgeboren, meg mi-mindent ir össze. Hát hohvolgeboren francia ur! A magyarnak több az esze a csizmája szárában, mint kendnek az egész koponyában. Aztán jó magyar nép! felhasználjátok ezt az eszeteket! Ne hagyjatok szijat hasítani a lábotok bőréből valami elzülött franciától!

— **Csődmegszűnés.** A Stein és Reich óbecsei ecetgyár cég egyik legelső gyára óbecsének. Nemrég az újvidéki törvényszék csődöt rendelt el ellene. Mint értesülünk az újvidéki törvényszék megszüntette az ezen cég ellen annak idején elrendelt csődöt.

— **Állásokat** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hirlap« útján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hirt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyobbrészt e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalszolgai, pénzügyőri, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselők fiókkiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

— **Házassági** célból ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hirlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

A Lengyel-utcai gyilkosság.

Kihallgatás.

László Géza, alkapitány szobájába ma d. u. 3 órakor egy teljesen őszhaju, már látszathoz is itélve 60 év körüli embert vezettek a szuronyos rendőrök, a ki senki más nem volt, mint a Szabó Istvánt tegnap meggyilkoló Pernicska Mátyás. Az előzményeinél fogva érdekes kihallgatás majdnem két órahosszáig tartott. Több fontos dolog derült ki az öreg gyilkos előadásából. Ez azonban a dolgon lényegében mit sem változtat. Szabó István csak halott, Sürüs Annus pedig még mindig élet-halál között fekszik a kórházban.

Hogy történt a gyilkosság.

A gyilkosság részleteire nézve előadja Pernicska, hogy tegnap rendes foglalkozásán kívül álló munkát vállalt és annak elvégzése után Sürüs Annusért minthogy akkor még mindig nem volt otthon, Szabóhoz elment. Feltűnt neki, hogy Sürüs Annus, aki jó formán minden nap eljárt Szabóhoz, még mindig nincs otthon. Aztán meg a harisnyacsínálásnál is szüksége volt rá. Elment hát érte. Leült Szabó ágya mellé és elkezdett beszélgetni vele. Szóváltás támadt köztük, ő kissé ittas is volt. Kirántotta hát a nála

lévő kést és azzal hasba szurta Szabót. Megölni azonban nem akarta. Arról, hogy Sürüs Annus is megszurta volna, semmi tudomása nincs. Különben is ittas volt.

A gyilkosság nem előre megfontolt

A kapitány a kihallgatás folyamán felmutatja az asztalon előtte lévő egyetlen bűnjelet, a gyilkolásra használt kést. Pernicska tagadja, hogy a kést egészen azért vitte volna magával, hogy azzal Szabót leszurja. Ugyanakkor furó, harapófogó és más eszközök is voltak nála, mert egy tekepályát volt javítani. Amikor aztán a szóváltás létrejött köztük, dühében és mert ittas is volt, az épen kéznél lévő kést előrántotta és azzal megszurta Szabót. De nem gyilkolási szándékkal.

A gyilkost a kihallgatás után cellájába visszavezették.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Lopás és orgazdaság. Hiába, a hus és zsir jó, hasznos és kellemes dolog. No meg izletes is. Ugylátszik, Ovári Mihály és özv. Fábán Györgyné szül. Ovári Anna is tökéletesen ezen a nézetten vannak. Legalább erről tettek tanuságot akkor, amikor Ovári Mihály a múlt év decemberének tizedikén Molnár Megyeri Páltól két drb. sertést ellopott, azokat elvitte nőtestvérehez özv. Fábán Györgyné Óvári Annához. Fábánné azután a zsirt felolvasztotta, a húst felvagdalta és elakarta használni, noha tudta a két sertésnek szerzési módját. Ezért állottak ma lopás és orgazdaság vétségével vádolva a törvényszék előtt Bűnösségüket nem ismerték be. Azonban a tanuk vallomása alapján a törvényszék a vádat a II. rendű vádlott ellen beigazoltnak látta, amiért 3 heti fogházra ítélte. Az elsőrendű vádlott felmentetett a lopás büntetnének vádjá alól. Ügyész Ovári Mihály felmentése miatt felebbezett.

Budapesti gabonatözsd.

Kálnoxy és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.
— Május 26. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	920—919	918—19
Rozs apr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	711—701	7 0—01
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	588—587	585—86
Tengeri máj	534—531	535—36
Tengeri	544—541	—
Tengeri	564—562	—
Teng. jul. 1904	—	—
Repce	—	—
repce aug.	1085.—11. 95	—

Nyiltér.*

Köszönet nyilvánítás.

Mindazoknak, a kik felejtethetetlenül szeretett nőmnek utolsó útján a végtisztességet megjelenésükkel megadni kegyeskedtek; a kik őszinte meleg részvételüknek kifejezésével ugy nekem, mint a egész gyászoló családnak, a megrendítő, súlyos csapást elviselni könnyebbítették, — ez uton mondok hálás köszönetet.

Krállies János.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget Szerk.

11209/904. tan. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A Mária Valéria kórház szemészeti osztályának kibővítéséhez szükséges fürdők, mosdó asztalok és a vízvezeték kiterjesztéséhez szükséges munkákra f. évi június hó 6-án d. e. 10 órakor a közművelődési ügyosztály helyiségében írásbeli zárt árlejtés fog tartatni: — Az ajánlatok a kitűzött időig a városi tanácsikató hivatalában adhatók be. Az ajánlatok benyújtásával egyidejűleg az ajánlott összeg 10%-a bánatpénz gyanánt leteendő.

A költségvetés és az árlejtési feltételek a közművelődési ügyosztályban megtekinthetők. Szabadkán, 1904. év május hó 26-án.

Dr. Bölits József
tanácsnok.

3 15 tk. szám 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Wojtits Teréz végrehajthatónak Pertits Bárá férj. Babieskov Mártonné végrehajthatást szenvedett elleni 400 korona tőke és járulékaik iránt végrehajthatási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró-ság) területén levő Ludas pusztán fekvő a szabadkai 13719 számú betétben A. B. sz. alatt felvett 30865 hrsz. 26. 800 □ öles szántóföldre az árverést 1313 korona kikiáltási árban elrendelte és fenneb megjelölt ingatlan az 1904. évi június hó 13. napjának délelőtti 9 órára ezen kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési irodájában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3,333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. § a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1904. évi március hó 19-én.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Kosztán,
kir. törvényszéki albiró.

Magyarországi gépészek és kazánfűtők egylete Gyöngytyuk utca 3. sz.

Bárhová díjtalanul helyez el szakembereket. Cséplésre vizsgázott egyénekkal nagy számban rendelkezik és arra már mos vesz fel előjegyzéseket az elnökség.